

BOSNA I HERCEGOVINA
REPUBLIKA SRPSKA
VRHOVNI SUD
REPUBLIKE SRPSKE
BANJALUKA
Broj: 73 0 Rs 008536 18 Rev 2
Dana, 02.10.2018. godine

Vrhovni sud Republike Srpske u vijeću sastavljenom od sudija Biljane Tomić, kao predsjednika vijeća, Violande Šubarić i Gorjane Popadić, kao članova vijeća, u pravnoj stvari tužitelja M.M. iz K., kojeg zastupa B.S., advokat iz BL, protiv tužene Opštine K., koju zastupa Č.Đ., advokat iz BL, radi zaštite prava iz radnog odnosa, odlučujući o reviziji tužitelja, izjavljenoj protiv presude Okružnog suda u Banjaluci broj 73 0 Rs 008536 17 Rsž 3 od 19.12.2017. godine, na sjednici vijeća održanoj dana 02.10.2018. godine, donio je

PRESUDU

Revizija se odbija.

Obrazloženje

Prvostepenom presudom Osnovnog suda u Kotor Varoši broj 73 0 Rs 008536 13 Rs 3 od 17.05.2017. godine poništena su kao nezakonita rješenja disciplinske komisije broj ... od 06.04.2010. godine kojim je tužitelju prestao radni odnos i rješenje broj ... od 16.04.2010. godine, te je naloženo tuženoj da tužitelja vrati na rad i rasporedi ga na radno mjesto koje odgovara njegovoj stručnoj spremi i kvalifikacijama i isplati mu naknade plata od aprila 2010. godine do marta 2017. godine, u iznosima sadržanim u izreci presude, sa zakonskim zateznim kamatama, uplati pripadajuće doprinose za period od 06.04.2010. godine do presuđenja, kao i da mu naknadi troškove parničnog postupka u iznosu od 3.323,60 KM, sa zakonskom zateznom kamatom počev od dana presuđenja do isplate, a odbijen je zahtjev za naknadu troškova preko dosuđenog iznosa.

Drugostepenom presudom Okružnog suda u Banjaluci broj 73 0 Rs 008536 17 Rsž 3 od 19.12.2017. godine žalba tužene je usvojena i prvostepena presuda preinačena tako da je odbijen tužbeni zahtjev da se poništi kao nezakonito rješenje disciplinske komisije broj ... od 06.04.2010. godine kojim je tužitelju prestao radni odnos i rješenje broj ... od 16.04.2010. godine, te da se tuženoj naloži da ga vrati na rad i rasporedi na radno mjesto koje odgovara njegovoj stručnoj spremi i kvalifikacijama, kao i zahtjev za isplatu naknada plata od aprila 2010. godine do marta 2017. godine, u iznosima označenim u izreci pobijane presude, sa pripadajućim zakonskim zateznim kamatama, te za uplatu pripadajućih doprinosa za period od 06.04.2010. godine do presuđenja, kao i za naknadu troškova postupka u iznosu od 3.323,60 KM, sa zakonskom zateznom kamatom počev od dana presuđenja do isplate. Tužitelj je obavezan da tuženoj naknadi troškove prvostepenog postupka u iznosu od 4.029,20 KM i troškove sastava žalbe u iznosu od 438,75 KM, a odbijen je zahtjev tužene za naknadu troškova parničnog postupka preko

dosuđenog, kao i zahtjev za naknadu troškova sastava odgovora na žalbu tužitelja, te zahtjev tužitelja za naknadu troškova sastava žalbe i odgovora na žalbu tužene u iznosima po 438,75 KM.

Blagovremeno izjavljenom revizijom tužitelj pobija drugostepenu presudu, zbog povreda odredaba parničnog postupka i pogrešne primjene materijalnog prava, s prijedlogom da se osporena presuda preinači i usvoji tužbeni zahtjev.

U odgovoru na reviziju tužena predlaže da se revizija odbaci kao nedozvoljena ili odbije kao neosnovana.

Revizija nije osnovana.

Predmet spora u ovoj parnici je zahtjev tužitelja da se ponište rješenja tužene o otkazu ugovora o radu zbog učinjene teže povrede radnih obaveza, vraćanje na rad kod tužene i isplatu naknada iz radnog odnosa.

Tokom postupka kod prvostepenog suda utvrđeno je slijedeće činjenično stanje: da je tužena, postupajući po presudi Osnovnog suda u Kotor Varoši broj P 1052/07 P od 27.02.2009. godine, tužitelju ponovo uspostavila radno-pravni status radnika na neodređeno vrijeme rješenjem broj ... od 27.11.2009. godine i rasporedila ga na radno mjesto vozača vatrogasnog vozila u vatrogasnu jedinicu koja se nalazila u sastavu Odjeljenja za ... opštine K., umjesto na ranije radno mjesto vozača i kućnog majstora u istom odjeljenju; da je načelnik opštine K. (u daljem tekstu: načelnik) rješenjem od 11.12.2009. godine odbio prigovor tužitelja izjavljen protiv rješenja od 27.11.2009. godine, a Odbor za ... BL zaključkom od 05.03.2010. godine odbacio je kao nedopuštenu žalbu tužitelja izjavljenu na rješenje načelnika od 11.12.2009. godine: da je u ovom parničnom postupku prvostepenom presudom od 12.04.2013. godine odbijen zahtjev tužitelja za poništenje rješenja tužene o rasporedu tužitelja na radno mjesto vozača vatrogasnog vozila u vatrogasnoj jedinici od 27.11.2009. i 11.12.2009. godine, te da je prvostepena presuda potvrđena u tom dijelu drugostepenom presudom od 29.01.2014. godine; da je načelnik tužene, dana 15.03.2010. godine podnio zahtjev disciplinskoj komisiji Administrativne službe opštine K. (u daljem tekstu: disciplinska komisija) za pokretanje disciplinskog postupka protiv tužitelja iz razloga što je tokom mjeseca januara (osim 5 dana kada se nalazio na bolovanju) i cijelog februara 2010. godine neopravdano izostao s posla čime je počinio težu povredu radne dužnosti iz člana 98. stav 1. tačka 8. Zakona o radu ("Službeni glasnik Republike Srpske" broj 55/07- prečišćeni tekst, u daljem tekstu: ZR); da je disciplinska komisija tužene dana 26.03.2010. godine održala raspravu na kojoj je tužitelj prisustvovao i izjavio da je raspoređen na radno mjesto za koje ne ispunjava uslove, da je dolazio na posao u zgradu opštine, ali da u vatrogasnu jedinicu, gdje je raspoređen, neće nikada otići; da je na istoj raspravi, svjedok M.G. potvrdio da se tužitelj nije javljao na posao u vatrogasnu jedinicu osim prvog dana po rasporedu 27.11.2009. godine; da je disciplinska komisija tužene dana 06.04.2010. godine rješenjem broj ... tužitelju izrekla mjeru prestanka radnog odnosa zbog teže povrede radne dužnosti, neopravdanog izostanka s posla u trajanju od tri dana u kalendarskoj godini, shodno članu 98. stav 1. tačka 8. ZR; da je načelnik tužene rješenjem broj ... od 16.04.2010. godine odbio prigovor tužitelja izjavljen protiv odluke disciplinske komisije od 06.04.2010. godine.

Polazeći od navedenih činjeničnih utvrđenja prvostepeni sud je zaključio da, iako postoje zakonski razlozi za otkazivanja ugovora o radu tužitelju zbog učinjene teže povrede radne

dužnosti, da su rješenja tužene kojima mu je otkazan ugovor nezakonita iz formalnih razloga jer je o otkazu odlučila disciplinska komisija tužene, a ne načelnik opštine koji je, prema stavu toga suda, u skladu sa članom 99. ZR, ovlašten da odlučuje o otkazivanju ugovora o radu zbog teže povrede radne obaveze. Slijedom toga i primjenom člana 130. ZR, tuženoj je naloženo da tužitelja vrati na rad i naknadi mu neisplaćene plate, sa pripadajućim doprinosima za period od prestanka radnog odnosa do dana presuđenja.

Odlučujući o žalbi tužene, izjavljenoj protiv prvostepene presude, drugostepeni sud je našao da su pravilna činjenična utvrđenja prvostepenog suda, ali ne i njegov pravni stav da je odluku o otkazu ugovora o radu tužitelja nezakonita iz formalnih razloga, te nalazeći da je disciplinska komisija tužene bila ovlaštena da odlučuje o otkazivanju ugovora o radu tužitelja zbog učinjene teže povrede radne obaveze, žalbu je usvojio i preinačio prvostepenu presudu na način označen u izreci osporene drugostepene presude.

Osporena drugostepena presuda je pravilna i zakonita.

Odredbom člana 126. stav 1. ZR propisano je da poslodavac može otkazati ugovor o radu radniku ako radnik izvrši težu povredu radnih obaveza iz člana 98. istog zakona, a član 98. ZR u stavu 2. pod tačkom 1. propisuje da je teža povreda radne obaveze zbog koje poslodavac može jednostrano raskinuti ugovor o radu sa radnikom odbijanje radnika da izvršava svoje radne obaveze određene ugovorom o radu, dok je tačkom 8. toga stava naveden kao razlog za otkaz ugovora neopravdan izostanak sa posla u trajanju od 3 dana u kalendarskoj godini.

Član 128. ZR propisuje obavezu poslodavca prilikom davanja otkaza ugovora o radu zbog teže povrede radnih obaveza da radniku omogući da bude saslušan, da iznese svoju odbranu, ukoliko je to moguće s obzirom na okolnosti kao i da razmotri mišljenje sindikata ili savjeta radnika, ako mu je mišljenje dostavljeno prije donošenja konačne odluke.

Prema odredbi člana 99. stav 1. ZR kolektivnim ugovorom i pravilnikom o radu bliže se određuje pokretanje, vođenje i zastarjelost postupka za utvrđivanje povrede radnih obaveza i druga pitanja od značaja za zaštitu radne discipline.

U konkretnom slučaju iz utvrđenog činjeničnog stanja proizlazi da je tužitelj kao radnik tužene na neodređeno vrijeme rješenjem od 27.11.2009. godine raspoređen na radno mjesto vozača vatrogasnog vozila u vatrogasnu jedinicu koja se nalazila u sastavu Odjeljenja za opštu ... tužene, umjesto na ranije radno mjesto vozača i kućnog majstora u istom odjeljenju. Tužitelj takav raspored nije prihvatio i nakon toga je do kraja te godine i pet dana u januaru 2010. godine bio na bolovanju, a ostale dane u januaru i tokom februara 2010. godine nije dolazio na posao na radno mjesto na koje je raspoređen, niti je izostanak sa posla opravdao. Odluka o rasporedu tužitelja na navedeno radno mjesto je zakonita iz razloga što je tužbeni zahtjev tužitelja za poništenje te odluke pravosnažno odbijen ranijom odlukom donesenom u predmetnoj parnici. Stoga je neutemeljen revizioni prigovor da je tužitelj bio obavezan da dolazi na posao na to radno mjesto počev od 15.03.2010. godine (kada mu je dostavljen zaključak Odbora za ... BL od 05.03.2010. godine), budući da prema odredbi člana 117. stav 3. ZR podnošenje zahtjeva za zaštitu prava u smislu stave 1. ovog člana u pravilu ne odlaže izvršenje rješenja ili radnje protiv kojih je radnik podnio zahtjev za zaštitu prava.

Kod takvog stanja stvari proizlazi da je tužitelj zbog neopravdanog izostanka sa posla na radnom mjestu vozača vatrogasnog vozila u vatrogasnoj jedinici tužene preko tri dana u kalendarskoj godini nesumnjivo počinio težu povredu radne dužnosti iz odredbe člana 98. stav 2. tačka 8. ZR, koja je osnov za otkaz ugovora o radu od strane poslodavca prema odredbi člana 126. stav 1. ZR.

Tokom postupka u ovoj parnici nije bilo sporno da tužena u periodu kada je tužitelj počinio naprijed navedenu težu povredu radne dužnosti nije imala pravilnik o radu, pa su za postupak utvrđivanja povrede radnih obaveza i pitanja od značaja za zaštitu radne discipline tužene, prema odredbi člana 99. stav 1. ZR, relevantne odredbe tada važećih kolektivnih ugovora. Posebnim kolektivnim ugovorom za zaposlene u oblasti lokalne samouprave RS ("Službeni glasnik Republike Srpske" broj 114/07), koji se prema članu 1. stav 1. primjenjuje i na zaposlene u jedinicama lokalne samouprave bez statusa službenika (pored administrativnih službenika), nisu regulisana pitanja odgovornosti za povredu obaveza iz ugovora o radu. Tada važećim Opštim kolektivnim ugovorom ("Službeni glasnik Republike Srpske" broj 31/06, u daljem tekstu: OKU) u članu 40. stav 2. propisano je da je organ za vođenje postupka i izricanje mjere za težu povredu radne obaveze, za koje poslodavac nije jednostrano raskinuo ugovor o radu, komisija za utvrđivanje odgovornosti (disciplinska komisija), koja broji najmanje tri člana.

Imajući u vidu naprijed navedeno, suprotno tvrdnji revidenta, pravilan je zaključak drugostepenog suda da je osporeno rješenje disciplinske komisije tužene od 06.04.2010. godine broj..., kojim je tužitelju izrečena mjera prestanka radnog odnosa zbog teže povrede radne dužnosti, neopravdanog izostanka s posla u trajanju od tri dana u kalendarskoj godini, donio ovlašteni organ tužene, te da je slijedom toga ona, suprotno pogrešnom stavu prvostepenog suda, i formalno pravilna i zakonita.

Prema utvrđenom činjeničnom stanju tužitelju je izrečena disciplinska mjera prestanka radnog odnosa zbog neopravdanog izostanka sa posla šesnaest dana tokom januara i cijelog februara 2010. godine. Disciplinski postupak je protiv tužitelja pokrenut 15.03.2010. godine, te nakon što je u tom postupku iznio svoju odbranu, disciplinska mjera mu je izrečena rješenjem od 06.04.2010. godine, a odluka o njegovom prigovoru protiv tog rješenja donesena je 16.04.2010. godine.

Budući da je odredbom člana 43. OKU propisan rok zastarjelosti za pokretanje disciplinskog postupka od tri mjeseca počev od dana kada je povreda učinjena, odnosno od dana saznanja za povredu, a najdalje u roku od šest mjeseci od kada je povreda učinjena, a stavom 2. iste odredbe da vođenje postupka zastarjeva protekom šest mjeseci od dana pokretanja postupka za utvrđivanje odgovornosti radnika, neutemeljen je revizioni prigovor kojim se zakonitost odluke o izrečenoj disciplinskoj mjeri osporava tvrdnjom da je donesena po isteku rokova zastarjelosti, pogrešno se pozivajući na odredbu člana 128. ZR.

Drugostepeni sud je u cjelini usvojio žalbu tužene i preinačio prvostepenu odluku u odluci o glavnoj stvari, slijedom čega je saglasno odredbi člana 397. stav 2. Zakona o parničnom postupku ("Službeni glasnik Republike Srpske" broj 58/03, 85/03, 74/05, 63/07, 49/09 i 61/13, u daljem tekstu: ZPP) odlučio o troškovima cijelog postupka, čime je žalba tužitelja izjavljena samo na odluku o troškovima postupka postala bespredmetna, pa ne stoji revizioni prigovor

povrede odredaba parničnog postupka zbog činjenice da izreka osporene presude formalno ne sadrži odluku o žalbi tužitelja.

Zbog naprijed izloženog, ni ostali navodi revizije nisu mogli ishoditi drugačiju odluku, zbog čega je riješeno kao u izreci, na osnovu odredbe člana 248. ZPP.

Predsjednik vijeća
Biljana Tomić

Za tačnost otpravka ovjerava
rukovodilac sudske pisarnice
Amila Podrašćić